

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2024

FRILUFTSFRÄMJANDET MARIESTAD

INNEHÅLL

ORDFÖRANDE HAR ORDET	3
VÅRA VERKSAMHETER	4
Barn - friluftsäventyr	5
Kajak	8
Långfärdsskridsko	9
Vandring (Lågland)	9
VÅRA LEDARE	10
VÅRA MEDLEMMAR.....	11
KOMMUNIKATION OCH SAMHÄLLSPÅVERKAN	11
DEMOKRATI OCH ORGANISATION	11
Styrelsens uppdrag och ansvar.....	12
Styrelsen 2024	12
Ansvarig Grenledare.....	12

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Helgens uteaktivitet tillsammans med mina barn var ett besök på Vargaviddernas naturreservat i Tiveden. Även om vintervädret kanske inte exakt var vad man kunde önska – grått och blåsigt, ingen snö, någon plusgrad – var det ändå ett besök med mersmak för barnen. Yngsta dottern meddelade prompt att vi funnit ”världens bästa” vindskydd och att hon ville sova över här när det blivit vår. Så det får bli ett återbesök i ljusa april när orrleken bubblar över myrarna.

Som biolog har jag ibland en lätt yrkesskadad syn på naturen där artkunskap och identifiering ofta står i främsta rummet. Det ger ett fantastiskt mervärde för mig att veta vad jag ser och känna till sambanden i sin omgivning, hur de ekologiska sambanden ser ut. Biologen och den alltid läsvärde författaren Fredrik Sjöberg beskrev det en gång med orden *”Den som känner blommornas namn och fåglarnas läten, dessa landskapet glosor, går genom livet som i en berättelse, utan slut.”* Att kunna läsa landskapet på det sättet ger vistelsen i naturen en extra dimension. Samtidigt blir det en annan erfarenhet att vistas i naturen med mina barn, där deras fokus ligger på upptäcktslusta och *upplevelser*, snarare än det ibland knappologiska *vetandet*. Även om de är vetgiriga så det räcker till och blir över.

Upptäcktslusta och upplevelser är något som Friluftsrämjandet också vet att fokusera på. Vi är kanske inte alla experter på flora och fauna, inte heller kulturmiljö och historia. Det som vi i Friluftsrämjandet är unika med att erbjuda är äventyr och upplevelser. Våra ledare ser till att människor kan komma ut i svensk natur under trygga och säkra former och få fina minnen och värdefulla erfarenheter.

En utmaning för den här verksamheten är ledartillgången – precis som för många andra ideella föreningar. Friluftsrämjandet bärs på våra ledares axlar, och det är deras kunskap och engagemang som gör det möjligt för oss att erbjuda en oöverträffad bredd på aktiviteter och upplevelser. Vill du, eller någon du känner, ta steget att bli engagerad i Friluftsrämjandet? Tveka inte, utan ta kontakt med någon ledare och upptäck vad du kan bidra med och vad Friluftsrämjandet kan ge dig i gengäld.
Tack för att du är medlem!

Sven Arvidsson, ordförande lokalavdelningen i Mariestad

VÅRA VERKSAMHETER

Friluftsrämjandet är Sveriges största och bredaste friluftsrorganisation. Vårt fokus sedan starten år 1892 är att genom friluftsliv verka för folkhälsa, livsglädje och en tillgänglig friluftsmiljö för alla. Vi arbetar för att behålla och utveckla vår verksamhet utifrån behov och efterfrågan inom Friluftsrämjandet, men även baserat på insikter från omvärlden. Våra grenar och de aktiviteter som görs inom varje gren, utgör kärnan i vår verksamhet.

I vår lokalavdelning i Mariestad har vi kunnat erbjuda trygga, intressanta och roliga äventyr för våra medlemmar från 2 år och uppåt. De grenar som vi har aktiviteter inom är:

- Barn
- Kajakpaddling
- Långfärdsskridsko
- Vandring (lågland).

BARN - FRILUFTSÄVENTYR

Friluftsäventyr är Friluftsförbundets barnverksamhet och består av två delar: Vildmarksäventyr för barn 7–12 år samt Skogsmulle och skogens värld, vår verksamhet för barn 2–6 år. I Mariestad kan vi erbjuda ett brett utbud för barn. Intresset är stort och det är bristen på ansvariga ledare som gör att vi inte kan tillgodose platser för samtliga intresserade. Läs mer om respektive grupp i nedanstående redogörelse.

Strövarna Barn 7–10 år

Våren 2024

Antal deltagare: 12 st

Antal ledare: 2 st

Antal hjälpledare: 1 st

Antal träffar: 5/5

Hösten 2024

Antal deltagare: 12 st

Antal ledare: 2 st

Antal hjälpledare: 4 st (Lufsarna)

Antal träffar: 5 st

Fokus har legat på att skapa en trygg och lärorik miljö för att barnen ska kunna lära sig om friluftslivets grundläggande verktyg och tekniker. Vid två tillfällen fick barnen även stöd av hjälpledare från Lufsarna, vilket främjade både samarbete och gemenskap mellan nivåerna. Barnen har fått lära sig att bygga ett enklare vindskydd med presenning, snöre och slantor. Deltagarna har fått en praktisk inblick i hur man kan använda naturens material för att skapa en säker och funktionell skyddande plats i naturen. Detta var en introduktion till byggande av läger och gav barnen en känsla för hur man kan skapa trygghet och komfort även när man inte har ett fast läger att tillgå. Barnen har också övat på att tälja med kniv, vilket innefattade både en introduktion till knivens beståndsdelar och säkerhet vid användning. Eldhantering är en annan grundläggande färdighet i friluftslivet. Barnen har fått lära sig att bygga en säker eldstad. Detta har gett dem en förståelse för hur man hanterar eld på ett ansvarsfullt sätt. Barnen har fått pröva att tända eld med tändstickor samt lärt sig om fördelarna med tändstål. De fick se hur tändstål är ett bättre alternativ vid blöta förhållanden och fick praktiskt testa denna metod. Under en av träffarna fick barnen även testa att använda yxa under övervakning. De lärde sig grundläggande yxteknik och säkerhet, vilket gör dem bättre förberedda för att hantera friluftsverktyg.

Det sista tillfället under 2024 blev något särskilt. När mörkret föll, samlades barnen kring en muurikka och grillade tacos. Under denna kväll fick barnen inte bara en social upplevelse utan även en möjlighet att reflektera över den genomförda terminen. Vi pratade om de olika friluftaktiviteterna som genomförts, såsom att bygga eld och hantera verktyg. Barnen delade sina tankar om vad de lärt sig och hur de kände sig när de fick använda sina nya färdigheter. En av de stora reflektionerna var hur viktig säkerheten är när man hanterar knivar, men också hur roligt det var att känna sig självständig när de tände eld och byggde upp läger. Den gemensamma grillningen skapade en avslappnad atmosfär där barnen fick känna på samarbete och det blev en perfekt avslutning på terminen.

Under året har friluftsförbundet utbildat två nya strövarledare som tog över gruppen på hösten. En av ledare hade varit med som hjälpledare i Strövargruppen under våren den andra ledaren har tidigare varit aktiv som hjälpledare i Knytte- och mullegrupperna.

Frilufsarna barn 10–12

Våren 2024

Antal deltagare: 8

Antal ledare: 1

Hjälpledare: 1

Antal träffar: 5

Hösten 2024

Antal deltagare: 9

Antal ledare: 3

Antal träffar: 5

Under våren träffades gruppen vid fem tillfällen mellan slutet av mars och mitten av maj. Vi öppnade upp för 12 platser i gruppen och fick ett par förfrågningar utifrån, men landade till slut i samma gruppkonstellation med åtta barn som tidigare. Vi fortsatte att göra turer av varierande art i närområdet. Vid ett tillfälle i början av mars satt vi och kurade under en tarp i skydd för regnet, medan vi vid ett annat letade orienteringskontroller från "veckans bana" i vårsolen.

Den verkligt stora upplevelsen för lufsarbarnen under 2024 var ett stort regiongemensamt läger, den så kallade Munkalufsen på Kinnekulle. Vi var två ledare och 5 barn som deltog. Det var gemensam matlagning, lek och allmänt lägerliv som varade under en helg med övernattnig i tält, i oktober.

Under hösten fick Lufsarna en liten annan gruppsammansättning än tidigare. Dels fick vi två nya deltagare som tidigare har varit aktiva i Strövarna men nu var tillräckligt gamla för att vara med i lufsargruppen. Och dels fick gruppen två nya ansvariga ledare, men som båda har lång erfarenhet som ledare inom Friluftsrämmandet och som de flesta barnen redan kände.

Det är bara att konstatera att barnen är väldigt självgående i alla friluftsmoment och ledarna kan i mångt och mycket tryggt luta sig tillbaka och endast observera, oavsett om det handlar om att sätta upp vindskydd, göra upp eld eller orientera. Utmaningen ligger snarare i att hitta nya spännande uppslag för träffarna, vilket vi givetvis försöker göra tillsammans i gruppen.

Nytt under hösten var att de äldre lufsarbarnen har fått möjlighet att vara med som hjälpledare för de yngre barnen. Detta som ett sätt att få de äldre barnen att känna på att vara ledare och att de får vara goda förebilder till de yngre barnen.

Genom friluftsrämmandets regi, vidareutbildades en ledare från barnverksamheten sig till ledare för Lufsarna.

Skogsknytte -och Mulleverksamhet (Ekby-Tidavad) Barn 2–6 år

Våren 2024

Antal deltagare: 8

Antal ledare: 1

Antal träffar: 8

Hösten 2024

Antal ledare: 1

Antal deltagare: 8

Antal träffar: 8

Under vårterminen 2024 arrangerades en grupp Skogsknytte i Ekby/Tidavad som träffades åtta gånger. Under stunderna i skogen hade vi några fasta punkter, vår svamp med nyckelpigan, som innehöll något spännande varje gång, vår "knyttebjörk" som vi följde under våren, myrstacken kollades varje gång och myrorna matades med pärlsocker. Vi gjorde även några trollgrytor, där det en gång blev popcorn och en gång gnuggisar. Vi sjöng och lekte, spanade efter vår busiga ekorre och letade reda på Nallen som hade gått vilse. Sen blev det förstås mycket lek, sång och fika. På avslutningen drack vi saft och åt bullar tillsammans med föräldrar och syskon.

Under hösten hade vi en grupp med Mullebarn som träffades åtta gånger. Under träffarna lekte och sjöng vi samt lärde oss om djuren och naturen. Fika var också ett viktigt inslag under träffarna. Barnen fick även träffa Skogsmulle några gånger, även skräpmaja dök upp. Vi pratade om Hitta Vilse, kollade in Mulles brevlåda, och gjorde ljungigelkottar. Första lördagen på älgjakten träffades vi vid Logården, pratade om våra "stannfåglar" och gjorde egna fågelmatare av mjölkpaket. Även några trollgrytor hann vi med. Avslutningen var tillsammans med alla föräldrar och syskon, kokkorv över öppen eld och utdelning av terminsmärken.

Under höstterminen turades några olika föräldrar om att vara med som hjälpledare.

Skogsmulle/Knytte (Lillängsskogen)

Skogsmulle 4-6 år

Våren/ höst 2024

Antal deltagare: 10

Antal ledare: 2

Hjälpledare: 2 (från lufsargruppen)

Antal träffar: 4 + 4 samt en familjedag på våren

Vårens träffar aktiverade tio barn under fyra tillfällen. Vi inledde våren med att i grupper leka vilse. Den andra gruppen skulle sedan leta spår och hitta sina kompisar. Vår mulleplats utgjorde bas men med hjälp av karta och naturliga riktmärken hittade vi till tjärnen, en plats vi återkom till där nya lekmöjligheter och barnens intresse för att utforska väcktes. Vi lärde oss om Mulles kompis Laxe, om grodor och gjorde experiment i vattnet.

Även tio barn deltog i de fyra mulleträffarna under hösten och många i gruppen var nya deltagare. Mulle upptäcktes genom ett sagospår i en ny del av skogen. Mulle gjorde sedan ett uppskattat besök och fikade krabbelurer som barnen lagat på stormkök. Stormköket har använts vid flera tillfällen, lite klurigt att bygga ihop

men spännande. Det kyliga vädret utnyttjades för att få de hemmagjorda talgbollarna att stelna på vår sista träff. Träffarna har innehållit mycket lek och byggande på vår mullekoja.

Mullegruppen har under 2024 haft två ansvariga ledare samt lite hjälp vid två tillfällen när barn från lufsargruppen varit med som hjälpledare.

Skogsknytte barn 2–4 år

Våren/ hösten 2024

Antal deltagare: 12

Antal ledare: 1

Antal hjälpledare: 2

Antal träffar: 4 + 4 samt en familjedag på våren

Under våren 2024 kunde vi erbjuda 12 barn plats i en knyttegrupp som träffades på vår vanliga plats i Lillängsskogen. På träffarna pratade vi om olika djur och bland annat introducerades vår nya lilla maskot, Maja nyckelpiga. Även på höstterminen genomfördes en knyttegrupp. Temat för våra träffar på hösten var de fyra elementen, sol, luft, vatten och eld. Men det fanns också mycket tid för lek och den viktiga fikapausen.

Knyttegruppen genomfördes med en ansvarig ledare och två hjälpledare, vi fick in några nya barn i verksamheten och intresset är fortsatt stort.

Utöver de ordinarie träffarna hade mulle- och knyttegrupperna en gemensam familjeträff på Snapen där mullebarnen fick testa att tälja pinnar med potatisskalare som sedan användes för att göra pinnbröd över öppen eld. Knyttebarnen hjälpte till att samla ihop allt skräp som låg i skogen.

KAJAK

Under 2024 har kajaksektionen genomfört onsdagspaddlingar från slutet av april till den sista onsdagen i augusti. Vi hade uppehåll några veckor under semesterperioden i juli. Det blev några onsdagar som fick ställas in, men på det stora hela har vi kunnat genomföra det vi planerat. De grundkurser vi har haft tidigare år under maj månad genomfördes även under 2024 vid två tillfällen. Utöver onsdagspaddlingar har en tur varit på västkusten och även några helgturer har hunnits med i slutet av sommarsäsongen.

Förutom utomhusaktiviteter har Töreboda badhus hyrts för dels kamraträddningsövning, dels flera populära rollkurser. Vi har haft långväga deltagare på rollkurserna och efterfrågan består.

Tre av våra kajakledare var med på SM i roll där en tog SM-guld!

Två ledare är snart färdiga steg 2 ledare. De har några moment kvar. Dessutom är en annan av ledarna nu även utbildningsledare i kajak. Ledargruppen var iväg på en fortbildningshelg till västkusten i mitten av april som stärkte ledargruppen och var mycket uppskattad.

Vi kan summera kajakåret 2024 som bra, men vi hade velat erbjuda några fler övernattningssturer och dagsturer.

LÅNGFÄRDSSKRIDSKO

Långfärdsskridskoåret 2024 inleddes med en rejäl köldknäpp i januari vilket öppnade upp för turer på riktigt stora vatten. Vi åkte på vatten som det var längde sedan vi åkt på i närområdet. Kulmen för denna vecka i januari var turer som sträckte sig från Källby till Otterbäcken på magiska blankisar över Vänern.

Vi genomförde 17 turer med gott om deltagare från januari till mars och det som kännetecknade denna vinter var att det var stora vatten som åktes på i huvudsak. Tiveden som vanligtvis är en plats där vi har många turer var denna vinter ur spel på grund av rikligt med snö i nära anslutning till isläggningen som gjorde isarna där obrukbara i stort sett hela vintern.

I januari genomfördes en introduktionskurs för nya åkare, vi tog ett nytt grepp genom att dels förlägga kursen lite senare än tidigare säsonger samt att vi delade upp den i en teorikväll och en praktisk dag på is. Förhållandena gjorde det möjligt att genomföra den praktiska delen på Vänern med start från Snapen. Det var 20 deltagare med på kursen som efter fint arbete från våra ledare nu kan välkomnas till våra turer framöver.

I slutet av januari genomfördes också en välbesökt teorikväll i väntan på åkbara isar. Under Sven Arvidssons ledning lärde vi oss mer om hur vi kan använda satellitbilder och olika webbresurser för att analysera isläget på distans.

Den 25 oktober startade Långfärdsskridskogrenen upp sitt arbete igen med ett ledarmöte där kommande säsong planerades och ett ledarschema sattes. I november och december har vi genomfört teknikträning på Billingens isbana när det inte gått att lysa turer på naturis. Den 10:e november genomfördes ett event tillsammans med Skyllermarks(skridskotillverkare) där vi grillade korv, hade teknikträning, pratade utrustning och långfärdsskridskor med besökarna som var ca 40 till antalet denna kväll. Långfärdsskridskosektionen har även deltagit i en samverkansträff med skridskoföreningar i Vänerområdet. I luciatider genomfördes de första turerna för säsongen. Ena dagen skrinnades skogssjöar i Gårdsjötrakten och andra dagen åkte ett 20-tal åkare på Göta kanal under fina förhållanden. I mellandagarna lystes även en fjärrtur till Bergslagen och trakterna runt Kopparberg. Här skrinnades 60 km på svarta isar och vatten.

VANDRING (LÅGLAND)

Vandringsverksamheten fortsätter, glädjande nog, att öka, just nu är vi en grupp på ca 50 personer, mer eller mindre aktiva. Vårens vandringar startade först den 20 mars, lite sent på grund av väderförhållanden och avslutades den 12 juni. Vi hann med 11 st vandringar med totalt 357 deltagare, ett snitt på 32 personer per vandring.

I höst har vi genomfört 14 st vandringar, genomsnittet deltagare har ökat till 36 st per vandring. Vi har en bra grupp med ledare, som gör allt för att variera upplevelserna på våra turer. Ibland kan det upplevas att vi är en för stor grupp, men alla är överens om att vi vill behålla den stora gruppen i stället för att dela upp oss i två mindre grupper.

VÅRA LEDARE

Ledare och förtroendevalda är grunden för all vår verksamhet. Varje år utbildar Friluftsfrämjandet flera hundra ledare till våra olika verksamheter. Vi stöttar det viktiga jobb som de gör, ge dem möjlighet att utvecklas och uppmuntra dem stanna i organisationen.

Friluftsakademin har ett ansvar i att säkerställa lokalavdelningarnas försörjning av ledare och förtroendevalda, genom kvalitativa utbildningar inom ramen för våra utbildningsplaner. Utbildningarna genomförs av våra kursledare med ledning och stöd av samordningsgrupper, utbildningsteam och tjänstemän på nationell och regional nivå.

Lokalavdelningen i Mariestad har under 2024 utbildat och vidareutbildat sex ledare, tre inom barnverksamheten och tre inom kajak.

Samtliga ledare inom lokalavdelningen har också fått möjlighet att fortbilda sig inom hjärt- och lungräddning utifrån ett friluftsperspektiv. Fredrik Strand Friluftsfrämjandet i Karlsborg höll utbildningen som erbjöds vid två tillfällen. Totalt deltog 15 personer i utbildningen.

Ledarträff

För att visa vår tacksamhet till våra ledare som både ideellt och med sin tid bidrar till att hålla vår verksamhet i gång, inbjöds alla aktiva ledare till en gemensam ledarträff i slutet av augusti. Vi tillbringade förmiddagen runt Hornborgasjön, där vi fick en intressant guidad tur om naturen, historien och kulturen av Magnus Patriksson som också är aktiv ledare inom skridskoverksamheten i Mariestad. Träffen avslutades med gemensam lunch på Lövings ateljé.

VÅRA MEDLEMMAR

För att verka i enlighet med vårt ändamål, behöver vi en hållbar och stark medlemstillväxt. Friluftsförbundet arbetar för att öka antalet medlemmar – dels genom nya medlemmar, men framför allt att få befintliga medlemmar att stanna kvar hos oss. Det gör vi genom att göra medlemskapet attraktivt – aktivera dem med både äventyr, kunskap och inspiration över hela året. Vi strävar mot världens bästa friluftsanslagställen levererade av Sveriges mest eftertraktade ledare.

Lokalavdelningen i Mariestad hade 339 medlemmar vid slutet av år 2024.

KOMMUNIKATION OCH SAMHÄLLSPÅVERKAN

För att underlätta vår möjlighet att arbeta för vårt ändamål behöver Friluftsförbundet och vår lokalavdelning vara välkända i samhället, och då kända för vår verksamhet och värderingar.

Insikten om friluftslivets betydelse för såväl människors hälsa och välbefinnande, som för stimulans av miljömedvetenhet har ökat. Därför måste friluftslivets intressen väga tungt i samhällets planering och verksamhet. Naturen är den miljö där huvuddelen av vår verksamhet bedrivs. Allemansrätten är en förutsättning för att vi, genom friluftslivet ska kunna bidra till folkhälsa och livsglädje. Den är också avgörande när det gäller allas tillgänglighet till naturen.

Lokalavdelningen i Mariestad fick under våren möjligheten att träffa representanter från AB Volvo där effekterna för friluftslivet diskuterades i avseende på anläggande av den nya planerade batterifabriken utanför Mariestad, dels kortsiktigt som vid uppförandet och dels långsiktigt när produktionen är i full gång. Lokalavdelningen valde att i samband med detta att även lämna in ett yttrande till AB Volvo där föreningen sammanfattade hur vår verksamhet påverkas av batterifabriken.

DEMOKRATI OCH ORGANISATION

Friluftsförbundet är en ideell organisation och vi bygger vår verksamhet på demokratiska principer. Vår organisationsstruktur Riks/Region/Lokalavdelning styrs av gemensamma stadgar. Som enskild medlem kan man vara med och påverka i både mikro- och makroperspektivet genom vår modell för representativ demokrati.

Friluftsförbundets verksamhet leds av styrelsen och generalsekreteraren i enlighet med organisationens stadgar, beslut tagna på stämmor, gällande strategiska riktningsskildringar och andra styrdokument. Vår lokalavdelning leds av styrelsen.

Styrelsen i lokalavdelningen i Mariestad 2024 bestod av fem ordinarie ledamöter samt två suppleanter som är närvarande vid varje styrelsemöte. Under året har vi genomfört åtta ordinarie styrelsemöten samt ett årsmöte följt av ett konstituerande styrelsemöte.

Samtliga protokoll finns att läsa under lokalavdelningen egen sida på Friluftsförbundets hemsida.

STYRELSENS UPPDRAG OCH ANSVAR

Vår styrelse i lokalavdelningen i Mariestad ska leda, driva och utveckla verksamheten så att ändamålsparagrafen uppfylls långsiktigt. Styrelsen skall verka i enlighet med Friluftsförbundet's stadgar och styrelsens arbetsordning.

STYRELSEN 2024

Ordförande	Sven Arvidsson
Kassör	Dag Bränfeldt
Sekreterare	Caroline Öhlund
Ledamot	Jeanette Bilström, Adam Lindholm
Suppleant	Pierre Wallqvist, Håkan Roslund

ANSVARIG GRENLEDARE

Barn	Caroline Öhlund
Kajak	Pierre Wallqvist
Långfärdsskridsko	Håkan Roslund
Låglandsvandring	Lars Ålstam

TACK FÖR DITT STÖD

Tack vare ditt medlemskap får du möjlighet att komma ut i naturen, speciellt dem som annars inte hittar dit. Du är med och stärker förutsättningarna för en tillgänglig friluftsmiljö för alla. Som medlem får du också tillgång till Sveriges bredaste utbud av guidade friluftaktiviteter, attraktiva medlemsförmåner samt Magasin Friluftsliv fyra gånger per år. Försäkring ingår i alla aktiviteter och du har möjlighet att vidareutvecklas genom att bli ledare i organisationen.

LÅT ÄVENTYRET BÖRJA.

Friluftsrämjandet har 90-konto: plusgiro 900176-9.
Tack för din gåva – den gör stor skillnad.

